

**КОДЕКС КОРПОРАТИВНОГ УПРАВЉАЊА
АКЦИОНАРСКОГ ДРУШТВА „ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ“ БЕОГРАД**

октобар, 2017. године

На основу члана 28. став 1. тачка 29) Статута Акционарског ЕМС АД „Електро mreжа Србије“ Београд (даље као: ЕМС АД) и члана 19. став 2. Пословника о раду Скупштине Акционарског друштва „Електро mreжа Србије“ Београд број 000-00-OPP-1/2017-003 од 18.04.2017. године, Скупштина ЕМС АД Београд на XV седници одржаној дана 31.10.2017. године доноси

КОДЕКС КОРПОРАТИВНОГ УПРАВЉАЊА

УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

1.1. Овим Кодексом корпоративног управљања (у даљем тексту: Кодекс) успостављају се принципи корпоративне и организационе културе као и правила понашања носилаца корпоративног управљања ЕМС АД, оквири и начин деловања органа управљања ЕМС АД, надзор над пословањем и јавност и транспарентност рада ЕМС АД.

1.2. Основни циљ Кодекса је инкорпорација и праћење добрих пословних обичаја и високих стандарда у домену корпоративног управљања, са циљем омогућавања равнотеже утицаја носилаца корпоративног управљања ЕМС АД, конзистентности система контроле и јачања поверења Оснивача и других заинтересованих страна ради обезбеђења дугорочног и одрживог развоја ЕМС АД.

Члан 2.

2.1. Кодекс представља допуну важећој регулативи успостављеној релевантним законским прописима, Оснивачким актом, Статутом или другим општим актима ЕМС АД. Одредбе овог Кодекса не могу се тумачити као стављање ван снаге, дерогирање или измена одредаба оснивачког акта, Статута и других општих аката ЕМС АД, нити могу искључити примену истих у било ком смислу.

2.2. Принципи предвиђени овим Кодексом за свој циљ имају унапређење пословања ЕМС АД, те су еволутивног карактера и могу се ревидирати одлуком Скупштине.

2.3. Приликом усвајања Кодекса Скупштина се руководила најбољом праксом у области корпоративног управљања имајући у виду стратешке циљеве ЕМС АД.

АКЦИОНАР ЕМС АД И СКУПШТИНА ДРУШТВА

Члан 3.

3.1. Република Србија као Оснивач и једини акционар (Влада врши права Оснивача) развија власничку политику, циљеве и улогу Републике Србије у корпоративном управљању ЕМС АД као и начин на који ће имплементирати своју власничку политику.

3.2. Република Србија као једини акционар идентификује циљеве, дефинише власничке циљеве утврђује који су јој циљеви приоритетни, циљеве који међусобно искључују једни друге као и начин решавања евентуалних конфликта насталих између различитих циљева.

3.3. Република Србија као једини власник дефинише власничку стратегију и ефективно вршење власничких права. Власничка политика се развија кроз јавне консултације, састанке учешће и укључивање ЕМС АД у израду општих и појединачних аката, она је конзистентна, јавно доступна и ефективно се примењује.

Члан 4.

4.1. EMC АД обезбеђује заштиту права Оснивача и у том смислу посебно:

- Својим актима на адекватан и ефикасан начин уређује сва питања која се односе на положај и права Оснивача као јединог акционара, у складу са законом, Оснивачким актом и Статутом. Интерним актима треба прецизно дефинисати улогу и надлежност Скупштине EMC АД у складу са законом;
- Успоставља механизме за доследну имплементацију својих аката и врши надзор над њиховом правилном применом;
- Обезбеђује да Оснивачу буду благовремено доступне потпуне и поуздане информације о његовим правима и обавезама те начинима реализације и заштите његових права, као и питањима од значаја за пословање Друштва.

4.2. Пословником о раду Скупштине се уређује начин рада Скупштине, а нарочито сазивање седнице Скупштине, разматрање дневног реда Скупштине, гласање на Скупштини, одлагање, прекид и закључивање седнице Скупштине, одржавање седнице Скупштине без сазивања; записник о раду Скупштине; обавештавање о одлукама Скупштине, и друга питања у складу са законом и Статутом EMC АД.

4.3. EMC АД планира развој енергетске делатности, као делатности од општег интереса у складу са стратешким актом који се односи на развој енергетике и програмом остваривања стратешког акта.

4.4. Скупштина доноси план развоја преносног система за период од најмање десет година на који сагласност даје Агенција за енергетику.

4.5. Скупштина, уз сагласност Оснивача, доноси дугорочни и средњорочни план пословне стратегије и развоја EMC АД који мора бити усаглашен са планом развоја преносног система. Овим документима EMC АД планира рад и развој и одређује циљеве развоја, начин и мере за њихову реализацију и друге услове којима се обезбеђује унапређење делатности EMC АД.

4.6. Скупштина уз сагласност Оснивача доноси програм пословања који мора бити усклађен са законом, програмским и планским актима, као и смерницама економске политике Републике Србије.

4.7. EMC АД треба редовно да врши евалуацију својих интерних аката, да их мења и усклађује са растом и сложенешћу свог пословања.

4.8. EMC АД може, у случају потребе исказане од стране чланова Скупштине, организовати потребне програме додатног усавршавања и обезбедити средства за те намене.

ОДБОР ДИРЕКТОРА

Члан 5.

5.1. Одбор директора је орган управљања са централном улогом у управљању EMC АД. У оквирима својих надлежности предвиђених законом и Статутом, Одбор директора води послове EMC АД и врши унутрашњи надзор над пословањем, спроводи активности на провођењу основних циљева и праваца даљег развоја EMC АД и контроли успешности примене Дугорочног и средњорочног плана пословне стратегије EMC АД.

5.2. Одбор директора прати позицију ЕМС АД у односу на постављене стратешке циљеве, прати адекватност постојеће организационе структуре као и потребу њеног прилагођавања.

5.3. Члан Одбора директора дужан је да своје послове извршава савесно, и у разумном уверењу да делује у најбољем интересу ЕМС АД.

Чланови Одбора директора дужни су да:

- Учествују у припреми седница Одбора директора по позиву председника Одбора директора или у случају одсутности председника Одбора директора по позиву било ког извршног директора;
- Присуствују седницама Одбора директора и да учествују у њиховом раду и одлучивању;
- Поштују принципе деловања Одбора директора и да доприносе раду Одбора директора;
- Активности врше савесно са пажњом доброг привредника и у уверењу да послове врше у најбољем интересу ЕМС АД;
- Поштују дужност избегавања сукоба интереса са ЕМС АД, односно да у свом интересу или у интересу са њима повезаних лица не користе имовину ЕМС АД, не користе информације до којих су дошли у својству члана Одбора директора, а које иначе нису јавно доступне, не злоупотребе свој положај у ЕМС АД;
- Чувају као пословну тајну поверљиве податке, као и све информације и документе до којих дођу приликом обављања поверених послова, у складу са законом, статутом и другим актима ЕМС АД;
- Поштују правила у вези са закључењем послова ЕМС АД у којима постоји лични интерес, што подразумева да коришћењем свог положаја не могу утицати на одлуке и правне послове ЕМС АД из којих би остварили корист за себе или другог, стекли неко право или погодност или на било који начин интересно погодвали себи или другом у правном послу који ЕМС АД закључује, односно правној радњи коју ЕМС АД предузима, када је то предвиђено законом, статутом, и актима ЕМС АД;
- Обавештавају ЕМС АД о свим променама у свом статусу а нарочито о онима због којих потенцијално више не испуњавају услове за чланство у Одбору директора или које би могле означити постојање сукоба интереса или кршење забране конкуренције.

5.4. Одбор директора врши своју функцију у складу са власничком политиком Републике Србије, без уплива политичких утицаја.

Члан 6.

6.1. Чланови Одбора директора се по именовану уводе у пословање ЕМС АД, чиме се обезбеђује њихово што раније укључивање у рад Одбора директора. Увођење у пословање подразумева нарочито упознавање са општим актима ЕМС АД (оснивачки акт, статут, дугорочни и средњорочни план пословне стратегије Друштва, план развоја преносног система и др.) информисање о управљању ЕМС АД, лицима именованим на руководећим положајима, повезаним лицима, правилима и обавезама које се тичу закључења послова у којима постоји лични интерес, дужношћу избегавања сукоба интереса, подацима о пословању друштва, утврђеним циљевима и другим подацима од значаја за обављање дужности.

6.2. ЕМС АД може, у случају потребе исказане од стране чланова Одбора директора, организовати потребне програме додатног усавршавања и обезбедити средства за те намене.

6.3. Чланови Одбора директора имају право на тачне, релевантне, потпуне, и благовремене информације неопходне за доношење одлука и извршавање задатака и у том смислу би требало да буду адекватно информисани пре доношења одлука из своје надлежности. Одбор директора овлашћен је да тражи појашњења или додатне информације, у циљу обављања послова из надлежности Одбора директора.

6.4. Председник Одбора директора (Генерални директор) стара се о сазивању седница Одбора директора, ради благовременог припремања или доношења одговарајућих одлука у циљу извршавања прописаних надлежности.

6.5. Одбор директора доноси Пословник о раду Одбора директора којим се уређује начин рада Одбора директора, укључујући начин сазивања седница и достављања материјала, одржавање седница, присуства других лица на седницама, вођење записника са седница, као и друга питања од значаја за ефикасан и квалитетан рад Одбора директора.

Члан 7.

7.1. Датуми одржавања седница Одбора директора планирају се и одређују унапред, и позив за седницу Одбора директора се доставља сваком члану Одбора директора на начин и у роковима прописаним законом, Статутом или Пословником о раду Одбора директора.

7.2. Позив за седницу Одбора директора садржи датум, време и место одржавања седнице као и предложни дневни ред уз означавање тачака по којима ће се расправљати и одлучивати. Уз позив, сваком члану се достављају и материјали потребни за разматрање, учествовање у расправи и доношење одлука (извештаји, предлози одлука или уговора и сл.) на начин предвиђен Пословником о раду.

7.3. Одбор директора на редовној седници Скупштине подноси извештаје о питањима прописаним законом којим се уређује положај привредних друштава.

Члан 8.

8.1. Одбор директора извршава одлуке Скупштине у складу са законом.

8.2. Одбор директора редовно анализира свој рад и рад својих комисија и разматра мере и активности за њихово унапређење.

Члан 9.

9.1. Одбор директора развија и спроводи етички кодекс, а Генерални директор усваја план интегритета.

9.2. Етички кодекс треба да садржи правила и основне принципе пословне етике у унутрашњим и спољашњим односима, те предвиђа механизме који охрабрују све носиоце интереса за пословање ЕМС АД да пријаве свако нелегално или неетичко понашање.

9.3. План интегритета треба да буде у складу са националном стратегијом и смерницама за борбу против корупције и да садржи правне и практичне мере усмерене на спречавање и уклањање могућности корупције.

Члан 10.

10.1. Одбор директора образује Комисије које му помажу у раду, у складу са Законом. ЕМС АД има Комисију за ревизију и Стамбену комисију.

10.2. Комисија за ревизију обавља послове у складу са законом којим се уређује правни положај привредних друштава, Статутом и Оснивачким актом, и то: припрема, предлаже и проверава спровођење рачуноводствених политика и политика управљања ризицима; даје предлог Одбору директора за именовање и разрешење лица надлежних за обављање функције унутрашњег надзора у ЕМС АД; врши надзор над радом унутрашњег надзора у ЕМС АД; испитује примену рачуноводствених стандарда у припреми финансијских извештаја и оцењује садржину финансијских извештаја; испитује испуњеност услова за израду

консолидованих финансијских извештаја; учествује у поступку избора ревизора ЕМС АД, који се спроводи у складу са законом којим се уређују јавне набавке; даје мишљење о предлогу уговора са ревизором ЕМС АД и у случају потребе даје образложени предлог за отказ уговора са ревизором; врши надзор над поступком ревизије, укључујући и одређивање кључних питања која треба да буду предмет ревизије и проверу независности и објективности ревизора; обавља и друге послове из домена ревизије које јој повери Одбор директора.

10.3. Стамбена комисија планира и предузима мере за стамбену подршку запослених и одлучује о решавању стамбених потреба запослених, у складу законом и подзаконским актима.

10.4. Одбор Директора може образовати и друге комисије као саветодавна и стручна тела која му помажу у раду, у циљу решавања сложенијих питања из делокруга свога рада, или за потребе припремања аката које доноси или надзора над спровођењем аката или одлука. Начин рада комисија Одбор директора уређује се одлуком о њиховом образовању као и пословником о раду тих помоћних, односно стручних тела.

10.5. Број, врсте и састав комисија зависе од потреба ЕМС АД. При одлучивању око формирања комисија, потребно је водити рачуна о областима које су најкритичније, али и о потенцијално негативном утицају који би непримерено велики број комисија могао да има на рад Одбора директора, тиме и ЕМС АД.

10.6. У комисије Одбора директора могу бити именовани директори и друга физичка лица - стручњаци одговарајућих професионалних и личних карактеристика који имају одговарајућа знања и радна искуства из релевантних области, чиме би требало да обезбеди квалитет, непристрасност и независност рада.

10.7. Све унутрашње организационе целине у ЕМС АД у обавези су да, на захтев комисија Одбора директора, у кратком року достављају све тражене информације које су од значаја за успешно остваривање задатака комисија. Такође, ЕМС АД треба да припреми и план рада комисија како би се унапред утврдило које се све информације и који подаци достављају свакој од комисија Одбора директора.

10.8. Комисије су дужне да о свом раду редовно извештавају Одбор директора, у складу са одлуком о њиховом образовању.

Члан 11.

11.1. ЕМС АД има Оперативног директора.

Оперативни директор обезбеђује подршку у раду Генералном директору, давањем савета по питањима корпоративног управљања и обављања послова из делатности ЕМС АД, учествује у доношењу стратешких одлука, обједињује послове на организовању и усклађивању пословних процеса, предлаже мере за успешније остваривање пословних резултата, прати рад организационих делова ЕМС АД и непосредно извештава Генералног директора, заступа ЕМС АД у границама овлашћења, извршава одлуке Генералног директора и обавља друге послове од значаја за функционисање ЕМС АД.

ИНТЕРНИ НАДЗОР

Члан 12.

12.1. ЕМС АД успоставља облике интерног надзора полазећи од принципа да облици интерног надзора, као и интензитет којим ће се исти примењивати буду примерени величини, делатности, сложености процеса рада, развоју ЕМС АД као и очекивањима кључних заинтересованих страна, узимајући у обзир не само тренутне већ и будуће потребе пословања и развоја ЕМС АД.

12.2. ЕМС АД дефинише кључне циљеве, кључне индикаторе пословања и стратегију којом ће они бити остваривани, као и начин и динамику остваривања пословних циљева, а што има за сврху омогућавање ЕМС АД да по потреби измери и оцени успешност остваривања кључних циљева и индикатора пословања као и могућност наставка успешног пословања.

12.3. Пословне активности треба да буду повезане са и базиране на плановима пословне стратегије и развоја и програмима пословања ЕМС АД, а њихова успешност се мери и оцењује у односу на степен доприноса остваривању тих планова и програма.

Истовремено са дефинисањем кључних циљева, индикатора пословања и пословне стратегије идентификују се и кључни ризици под чијим утицајем ће се одвијати пословање ЕМС АД и остваривати постављени циљеви.

Члан 13.

13.1. ЕМС АД доноси политику и стратегију управљања ризицима којом идентификује, врши оцену и издваја приоритете, затим координира и економично примењује ресурсе како би смањило и контролисало могућност утицаја нежељених догађаја на пословање ЕМС АД и обезбедило реализацију планираних и очкиваних успеха у пословању.

13.2. ЕМС АД треба да успостави ефикасан процес управљања ризицима и интегрише га у пословни систем нарочито у процесе стратешког планирања и доношења одлука, полазећи од сопствених потреба и принципа пословања.

13.3. ЕМС АД систематизује ризике којима је пословање ЕМС АД изложено. У циљу континуираног праћења ризика, ризици се систематизују по типовима. Систематизујући кључне ризике којима је пословање изложено, ЕМС АД би требало да онемогући да неки значајни ризик буде изостављен или непримерено контролисан док за управљање неким другим мање значајним ризицима неефикасно ангажује ресурсе. При систематизацији ризика, посебан осврт односи се на типове ризика, оцену вероватноће настанка и њиховог последичног утицаја, као и прегледе мера и активности за управљање критичним ризицима ради (а) избегавања њиховог настанка у што је веће могућој мери и (б) ублажавања интензитета последица таквих ризика.

13.4. ЕМС АД управља ризиком на бази следећих принципа:

- Органи ЕМС АД треба да уз сваки кључни циљ препознају и ризике који га могу угрозити;
- Дефинисање прихватљивости ризика узимајући у обзир максималне губитке услед ризика које ЕМС АД подноси при остваривању својих циљева без угрожавања сопственог пословања;
- ЕМС АД треба, када је то могуће, да квантитативно изрази сопствену склоност ка ризику и тиме текуће пословање и резултате учини мерљивим, упоредивим и подложним контроли, обезбеђујући уверавање да текуће пословање поштује утврђени степен прихватљивости ризика и његових последица, а тиме и уверавање да се стратегијом опредељени циљеви и даље остварују;
- Начин спровођења процеса управљања ризиком треба да буде у складу са утврђеним потребама ЕМС АД и треба да буде ефикасан и интегрисан;
- Управљање ризиком треба да обезбеди могућност преиспитивања и оцене примерености пословних процеса;
- Да управљање ризиком ствара и штити вредности;
- Да управљање ризиком представља интегрални део свих организационих процеса;
- Да управљање ризиком представља саставни део доношења одлука;
- Да се управљање ризиком заснива на најбољим доступним информацијама;

- Да је управљање ризиком је прилагођено пословном контексту;
- Да се управљањем ризиком доприноси сталном побољшавању организације.

Члан 14.

14.1. EMC АД као основни облик интерног надзора успоставља интерне контроле над обављањем кључних процеса, активности и поступака интегрисаних у систем, са циљем обезбеђења веће ефикасности пословних процеса и контроле ризика под којима се одвија сваки конкретни пословни процес. Интерни надзор, самостално или заједно са другим контролама, тежи да умањи или сведе на прихватљив ниво ризик обављања активности или процеса.

14.2. У спровођењу интерних контрола учествују сви запослени у EMC АД у склопу обављања својих редовних пословних задатака.

14.3. EMC АД редовно, у утврђеним периодима, испитује, оцењује и унапређује успостављен систем интерних контрола, у функцији одржавања ризика у нивоу одређене прихватљивости и уз што мање трошкове. Функционисање и унапређење система интерних контрола би требало да буде координирано са процесом управљања ризиком.

14.4. У циљу заштите од последица неусклађености пословања EMC АД са позитивним прописима и својим интерним актима, EMC АД успоставља надзор над усклађеношћу свог пословања, укључујући ту и усклађеност са овим Кодексом.

14.5. EMC АД успоставља функцију интерне ревизије као независне организационе целине са циљем пружања независног и објективног уверавања у примереност процеса корпоративног управљања, управљања ризиком и интерних контрола.

14.6. Функција интерне ревизије може да пружа руководству EMC АД саветодавне услуге и објективна и независна мишљења у вези процеса корпоративног управљања, управљања ризиком и интерних контрола, доприносећи повећању укупне ефикасности EMC АД.

14.7. Интерна ревизија EMC АД обавља се у складу са међународним стандардима за професионалну праксу интерне ревизије које је издао глобални Институт интерних ревизора, прописима којима се уређује интерна ревизија у Републици Србији и методолошким документима интерне ревизије, усвојеним на нивоу EMC АД.

ОБЈАВЉИВАЊЕ И ЈАВНОСТ

Члан 15.

15.1. EMC АД полази од принципа да поуздано, редовно и потпуно информисање путем објављивања релевантних информација о пословању EMC АД обезбеђује транспарентност пословања.

15.2. Приликом објављивања информација EMC АД полази од принципа равноправног третмана свих корисника информација као и принципа да објављене информације буду на једнак начин доступне свим заинтересованим лицима у најкраћем могућем периоду и у том циљу превасходно користи своју интернет страницу.

15.3. Као привредно друштво које обавља делатност од општег интереса EMC АД објављује податке, информације и документацију у складу са обавезом утврђеном законом којим се уређује правни положај јавних предузећа.

15.4. EMC АД, у складу са обавезом утврђеном Законом о енергетици, објављује правила о раду преносног система, правила о раду тржишта електричне енергије, правила о објављивању кључних тржишних података, правила којима се уређује расподела прекограничних преносних капацитета и све остале документе и информације захтеване подзаконским актима којима се уређује материја енергетике

15.5. EMC АД објављује и све друге податке, информације и документе у складу са осталим релевантним прописима.

Члан 16.

16.1. EMC АД идентификује правне послове са повезаним лицима (нпр. уговори које EMC АД закључује са привредним друштвима у којима је контролни члан) како би се обезбедило да до њих дође искључиво уколико нису штетни за пословање.

16.2. У случају правних радњи и послова са повезаним лицима, оба друштва морају да воде рачуна о интересима другог друштва, као и о сопственим интересима, имајући у виду њихову економску повезаност и узајамност ризика.

ОДНОС СА НОСИОЦИМА ИНТЕРЕСА ПОСЛОВАЊА EMC АД И ДРУШТВЕНО ОДГОВОРНО ПОСЛОВАЊЕ

Члан 17.

17.1. У циљу унапређења пословања, одрживог раста EMC АД и његовог прилагођавања изменама на тржишту, EMC АД ће тежити успостављању активне сарадње са кључним заинтересованим странама узимајући у обзир њихове најважније и легитимне интересе у односу са Друштвом. EMC АД идентификује и сопствене интересе у односу на заинтересоване стране имајући при том у виду сопствене потребе и специфичности пословања. EMC АД идентификује различите инструменте који су доступни за унапређење и развој односа са различитим носиоцима интереса, те признаје и обезбеђује заштиту права заинтересованих страна заснованих на закону или споразуму.

17.2. У складу са добром праксом корпоративног управљања, EMC АД тежи друштвено одговорном пословању и успоставља сопствене принципе који се односе на етичке принципе друштвеног пословања, са посебним освртом на заштиту животне средине. EMC АД дефинише принципе друштвено одговорног пословања у интерним актима у складу са стандардима и добром праксом у области корпоративно друштвене одговорности.

17.3. EMC АД објављује релевантне информације које се односе на друштвено одговорне активности које спроводи, посебним извештајима или континуирано преко своје интернет странице.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 18.

18.1. Одбор директора се стара о примени Кодекса корпоративног управљања, редовно прати његово споровођење и усклађеност понашања и активности EMC АД, његових органа управљања са принципима утврђеним Кодексом.

18.2. Одбор директора ће периодично ревидирати одредбе Кодекса и по потреби предлагати Скупштини унапређивање његове садржине.

Члан 19.

Овај Кодекс ће се објавити на интернет страници ЕМС АД.

Члан 20.

Овај Кодекс ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли ЕМС АД.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ

Благоје Цонић, дипл. инж. друмског саобраћаја

ЕМС АД Београд

СКУПШТИНА

Клас.знак: 1 – 4 - 0

Број: 000-00-ROU-4/2017-011

Београд, 31.10.2017.год

